

Referat regionalt planforum 15.06.2022

Områdereguleringsplan skiløyper i Gjevilvassdalen, Oppdal kommune

Deltakere:

Navn	
Ane Hoel	Oppdal kommune, enhetsleder
Marthe Dørum	Oppdal kommune, fagleder
Jan Kåre Husa	Oppdal kommune, utviklingsleder
Jostein Kongsvik	Plankontoret/Oppdal kommune
Finn Herje	NVE
Tore Forseth	Mattilsynet midt
Ola Belsaas	SVV, Transportforvaltning midt
Pål Nilsen	Sametinget
Thomas Møller	Statsforvalteren, kommunal- og justisavdelingen
Aino Holst Oksdøl	Statsforvalteren, landbruksavdeling
Svein Bjørk	Statsforvalteren, reindrift
Maria Aastum	Statsforvalteren, klima og miljø
Eline Meyer Størseth	Trøndelag fylkeskommune, nyere tids kulturminner
Ina Catharina Storrønning	Trøndelag fylkeskommune, vannforvaltning
Oddveig Bredesen	Trøndelag fylkeskommune, friluftsliv, kultur og folkehelse
Sanna Hanem Kavli	Trøndelag fylkeskommune, seksjon kommunal
Tone Wikstrøm	Trøndelag fylkeskommune, seksjon kommunal, referent

1. Innledning Oppdal kommune

Kommunen har jobbet med saken siden 2008. Administrasjonen har nå fått i oppdrag av kommunestyret og regulere skiløype ut til Gjevillvasshytta. Det er ikke enighet om hvor den skal gå. KU skal lages etter forskriften. Det er blant annet ønskelig med synspunkt/innspill på KU-tema.

Kommunen har mottatt 170 innspill til planprogrammet.

Valgte forutsetninger som vil få følger for inngrep i terrenget: Løypetraséen planlegges i 6 m bredde med 4 spor. Traséen må egne seg for alle. Skal kunne etableres med 30-50 cm snødybder.

2. Naturtypekartlegging etter NiN-metoden

Oppdal kommune: Har fått innspill fra konsulenter som viser til mangler på NiN-metodikken.

Statsforvalteren (klima og miljø): NiN-metodikken er den som brukes nå, og som erstatter kartlegging etter håndbok 13. Kommunen skal ha god nok kunnskap til å vurdere konsekvenser og avbøtende tiltak for å minske konsekvenser. Det er ikke nødvendig med NiN-metodikken så lenge det gjøres en kartlegging som gir tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

3. Forutsetninger for vegen

Oppdal kommune: Vegene eies av et privat veglag. Kommunen kan ikke styre hva vegen blir brukt til dersom den ikke blir brukt som skiløype. Vurdering av klimagassutslipp knyttet til bilbruk blir vanskelig. Kommunen deler bekymringene/skeptisk mot (økt) biltrafikk, men ønsker allikevel å ta dette ut av KU, selv om det er nevnt i planprogrammet.

Statsforvalteren v/klima- og miljø viser til tidligere varsel om innsigelse (uttalelse fra 2012). Betyr dette et varsel om innsigelse nå? Må kommunen legge til rette samme forutsetninger som i forrige runde til grunn (bredder på løypa m.m.)?

Statsforvalteren (klima og miljø): Det er positivt om klimagassutslipp vurderes i planen, men vil ikke stoppe en plan som ikke gjennomfører dette. Klima/miljø er skeptiske til at vegen skal brukes som allmenn ferdsel som et utgangspunkt for å gå ut i verneområdet, og til store terrenginngrep.

Statsforvalteren (reindrift): Er bekymret for konsekvensene av en åpen veg, men ser at planen ikke kan styre dette. Har ikke tatt stilling til bredden på traséen. Vet ikke om en bred løypetrasé vil medføre skjemming, da det kommer an på avbøtende tiltak, og hvordan den ligger i terrenget, m.m. Dette må planforslaget vise.

Statsforvalteren (kommunal- og justisavdelingen): Skal tidlig være tydelig på varsel om innsigelse, men vet ikke om det foreligger innsigelse før planforslaget foreligger. Signaliserer i varsel om oppstart på det som kan bli vanskelig for Statsforvalteren i et planforslag på høring.

4. Terrenginngrep og snødybde

Oppdal kommune: Hvis det legges opp til trasé bare når det er nok snø i terrenget, vil det da være behov for miljøfaglige kartlegginger? Samtidig er store deler av nedre trasé i myr. Går det an å trække i en myr uten tæle? Nedre løype ligger i vannskillet.

Statsforvalteren (klima og miljø): Hvis større snødybder fører til mindre inngrep i terreng og vegetasjon, vil det medføre mindre behov for kartlegginger. Spørsmålet må problematiseres i plan.

NVE: For NVE er kryssing av myr ikke en fare for skred eller liknende. NVE har ikke hatt kapasitet til å gå inn i de enkelte traséene. På et generelt grunnlag bør man være varsom med å legge løyper over vann eller vassdrag, da løypemaskiner er kjempetunge. Kommunen har et ansvar for sikkerhet. Det er ikke umulig å legge løyper over regulerte vann, men det krever litt varsomhet. Vannskillet er kanskje av de mest utsatte stedene. Bør vurdere å legge løypa på land.

Det bør brukes fagfolk til å vurdere skredfare i traséene. Tidlige vårflokker må tas med i beregningen. Faste instillasjoner (eks. bruer) bør vurderes ved kryssing av vann. Kulverter tettes gjerne av isgang og flom og bør unngås. Løsningene bør avklares i reguleringsplan og ikke på byggesak. Dimensjonen på tråkkemaskinene må vurderes i utredningene/planen.

Trøndelag fylkeskommune (vannforvaltning): Må vurdere hvor det er hensiktsmessig å ha løype i forhold til størrelsen på bekkekryssinger. Jf. vannforskriften skal bekkebredde, -bunn og kantvegetasjon ivaretas.

Anbefaler bru ved kryssing av vassdrag. Hvis det benyttes kulvert må dimensjonering vurderes mtp. endret klima. Planbeskrivelsen må beskrive hvorfor man velger de forskjellige løsningene, samt dimensjonering. Dette bør sikres i planens juridiske dokumenter

Trøndelag fylkeskommune (friluftsliv, kultur og folkehelse): Kommunen bør se på en løsning som kombinerer gode kvaliteter og landskap uten for mye inngrep. Oppfordrer til å ta en helhetlig vurdering på mengden bruk, og hva tålegrensen er i forhold til bærekraftige løsninger. Lokalisering av skiløype må skje på bakgrunn av gode behovsanalyser (hvilke andre tilbud finnes).

Endringer i klima (milde vintre) gjør det mer utfordrende med trase på myr. Planering og oppgrusing på myr vil bli et stort og uheldig inngrep. Det kunne derfor blitt vurdert en noe smalere trase for å få gode skispor.

Traseen må legges slik at Gjevillvassdalens kvaliteter blir ivaretatt.

5. Samfunnsøkonomisk analyse og bærekraftig bruk

Oppdal kommune: Kommunen har fått en del innspill på at KU må inneholde en samfunnsøkonomisk analyse, og at økonomiske konsekvenser både for kommunen og næringsaktører må synliggjøres (eks. sæterutleie). Dette er vanskelig og normalt ikke et krav i en KU. Er det et krav i denne saken?

Samfunnsnyttevurdering er tatt med i planprogrammet. Men det er usikkert hva som kan regnes som tilleggsnæring for landbruket, og hva som er indirekte konsekvenser av planen. Planen skal regulere skiløype. En utredning av konsekvenser for landbruket ligger utenfor planarbeidet.

Vedr. konsultasjonsplikten mot reindriftsnæringen så legger kommunen opp til en konsultasjon med næringen selv. Skal ta kontakt med Trollheimen Sijte.

Statsforvalteren (kommunal- og justisavdelingen): Det er normalt ikke et krav at de økonomiske konsekvensene skal være del av KU. Faller ikke automatisk inn under KU-forskriften. Men nå har kommunen kommet langt, og det oppfordres til å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for planen.

Statsforvalteren (klima og miljø): Ifølge naturmangfoldsloven skal naturverdier veies opp mot samfunnsnytt. Anbefaler at samfunnsnytt av tiltaket vurderes.

Statsforvalteren (landbruk): Må ha et godt beslutningsgrunnlag. Det er mange grunneiere langs traséene, og både jord- og beite-interesser er representert. Det går ikke an å få til et sporløst løypenett gjennom kulturlandskapet, men det må gjøres skånsomt.

En indirekte konsekvens av planen kan være samfunnsnytt for næringsaktører / grunneiere. Kommunen bør belyse direkte og indirekte konsekvenser, midlertidige og varige konsekvenser, etc. for å ha godt kunnskapsgrunnlag.

Veilederen «Gården som ressurs» anbefaler bruk, men begrepet «aktiv drift» kan variere. Bør diskutere dette med egen landbruksavdeling i kommunen, da situasjonen må vurderes fra tilfelle til tilfelle. Det er viktig å få frem de forskjellige synspunktene.

Statsforvalteren (reindrift): Konsultasjoner skal avholdes mellom kommunen og reindriftsnæringen.- Viser til veileder om konsultasjon fra departementet.

6. Drikkevann

Oppdal kommune: Kartlegging av drikkevannskilde – kan vi legge til grunn NGUs grunnvannsdatabase? Er kartleggingen også for løype på veg? Skal vi høre med alle grunneiere? Finnes avstandskrav e.l. for kartlegging? Gjennom nabovarsling har ikke konflikt med brønner kommet frem.

Mattilsynet: NGUs database er mangelfull da at ikke alle grunnvannskilder blir innrapportert. Må foretas en kartlegging i forhold til vannkilder, husstander og vannbehov. Tiltaket skal ikke gå i konflikt med en drikkevannskilde. Økt aktivitet fører til økt utslipp. Men bebyggelse er stort sett fritidsbebyggelse. Endring av trasé må se om den endrer konsekvenser for vannforsyning.

Må være forsiktig med å sette avstandskrav, fordi hver vannkilde kan være spesifikk. Men litt sunn fornuft kan brukes. Det har vært ferdsel her i lange tider. Kommunen må ta nødvendige drikkevannshensyn, og foreta nødvendige kartlegginger og vurderinger.

7. Innspill fra fylkeskommune/etater

Trøndelag fylkeskommune (Nyere tids kulturminner): Vi har ikke fullstendig oversikt over området med tanke på nyere tids kulturminner. Dette må kartlegges sånn at vi minimerer konfliktpotensialet. Hadde vært en fordel å minimere tiltaket. Oppfordrer til bruk av askeladden, både i forhold til eldre tids- og nyere tids kulturminner. Oppfordrer til å gjøre feltundersøkelser på nyere tids kulturminner. Området ligger i regional plan for kulturminner, men lista er enda ikke kartlagt. Mye er ikke lagt inn i askeladden. Oppfordrer til å ta i bruk LIDAR – viser menneskeskapte formasjoner i terrenget uten vegetasjon. Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Generelt fra alle: Oppfordrer kommunen til å ta kontakt underveis med de statlige etatene, hvis de ser at det er nødvendig og/eller hensiktsmessig. Ønsker kommunen riktig lykke til med planarbeidet.